

## Råbjerg Mose (skov nr. 36)

### Beskrivelse

#### Generelt

Distriktets areal i Råbjerg mose er en mindre parcel på ca. 13 ha. af den store sammenhængende Råbjerg Mose på ca. 500 ha. Det er ikke muligt i terrænet at erkende skellene. En del af mosen er fredet herunder den parcel distriktet ejer. Der har været rejst fredningsforslag på hele mosen, men forslaget faldt til jorden pga. lokal modstand. Mosen er ret unik, da den indeholder Danmarks eneste kendte forekomst af planten ”mosepost”. Arealet er meget ufremkommeligt. Der er ingen veje/stier og kun i de tørre sommer måneder kan man færdes på arealet.

Skovarealer		Naturarealer m.v.		Andre arealer	
		Mose	13,7		
I alt	0,0		13,7		0,0
					13,7



© Kort & Matrikelstyrelsen

#### Geologi og jordbund

Råbjerg Mose ligger på det system af strandvolde og tørvemoser, som overfladen af Skagens Odde består af. Rimme-dobbesystemets vekslen mellem aflange tørvfyldte dobber vekslen med aflange rimmer bestående af flyvesand ses meget tydeligt. Mosen indgår i det nationale geologiske interesseområde nr. 3. Interesseområdet er udpeget, fordi det er det bedste sted at se rimme-dobbe landskab ved roden af Skagens Odde.

## Landskab



Åbent rimmer-dobber landskab, der dog er under tilgroning og derfor vurderet til middel tilstand og særligt sårbart.

## Skoven

Der er ingen skov.

## Friluftsliv

Arealet er meget utilgængeligt og der er intet friluftsliv ud over lokale jægere og ihærdige botanikere.

## Natur

Vanskeligt tilgængelig parcel af den store Råbjerg Mose, som er den største, samlede del af rimmer-/dobbelandskabet mellem Frederikshavn, Tversted og Ålbæk, der er bevaret i nogenlunde naturlig tilstand (se nærmere om landskabet under skov 35 – Tversted Rimmer). Rimmerne og dobberne er langt smallere end i Tversted Rimmer; således veksler alene på distriktets parcel mindst 10 lyngklædte rimmer med mellemliggende dobber med hedemose og små tørvegrave over en afstand på kun godt 300 meter. Vegetationen er endnu i god tilstand, men området er under accellererende tilgroning med især birk og fyr. Parcellen indgår i Habitatområde nr. 3 - Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Moser. Følgende naturtyper og arter, som indgår i det samlede habitatområdes udpegningsgrundlag, findes på arealet iflg. Nordjyllands Amts Natura 2000-basisanalyse:



Type 7120 – Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse. Type 7140 – Hængesæk og andre kærsumfund dannet flydende i vand. Disse typer er knyttet til dobberne, som er arealmæssigt dominerende i denne del af Råbjerg Mose, men endvidere forekommer Type 4030 – Tørre dværgbusksamfund (heder) på rimmerne, hvilket det ikke har været teknisk muligt at udskille på basisanalysens kort. Statens parcel er desuden udpeget som potentielt levested for he-depletvinge.

Nordjyllands Amt har i 2001 vedtaget en plejeplan for den fredede del som altså også gælder

for distriktets parcel. Plejeplanen foreskriver overvejende rydning af nåletræ. Der har ikke været iværksat pleje efter at planen blev udarbejdet. I plejeplanen er der en planteliste og det er der også i "Oversigt over botaniske lokaliteter, Nordjyllands Amt" fra 1992. Her har Råbjerg mose nr. 1/20-1.

### **Kulturmiljø**

Der har været gravet tørv i mosen (i dobberne). Tørvehullerne er så våde, at de ikke kan betrædes, ellers ingen fortidsminder.

### **Bygninger**

Der er ingen bygninger

### **Gældende udpegninger**

#### **Regionplanlægning**

Udpegninger i Nordjyllands Amts regionplan (2005):

Regionalt naturområde. Særligt værdifuldt samt større uforstyrret landskab. Økologiske forbindelser og beskyttet natur. Geologisk beskyttelsesområde og geologisk interesseområde.

#### **Internationale beskyttelsesområder**

15,3 ha ligger i natura2000 område nr. 3 (Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Moser), der består af fuglebeskyttelsesområde nr. 6 og habitatområde nr. 3. SNS Vendsyssel har overtaget yderligere ca. 78 ha fra Skagens Kommune i forbindelse med strukturreformen, disse er ikke med i beskrivelsen her.

Habitatområdet er især udpeget for at beskytte en række naturtyper, især mose- og hedetyper, især: 4010 våd hede, 4030 tør hede, 7140 hængesæk, 3160 brunvandet sø, 6410 tidvis våd eng. Hele habitatområdet rummer 12,7 % af arealet med våd hede i danske habitatområder i den kontinentale biogeografiske region og tilsvarende 7,6 % af tør hede, 7,1 % af tidvis våd eng, 9,4 % af hængesæk og 7,6 % af tørvelavninger. Fordelingen af naturtyper er bestemt af landets største rimme og dobbesystem, samt delvis tilført flyvesand, græsning og hydrologi. Habitatområdet er det vigtigste for Hedepletvinge i landet, arten forekommer på de ny erhvervede arealer.

Af fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag forekommer Trane og måske Rødrygget Tornskade på arealet.

#### **Fredninger og vildtreservater**

Arealet (afd. 670) er i sin helhed sammen med omkringliggende arealer fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 8. februar 1951. Reg. nr. 01344.000. Arealet er ca. 14 ha. Fredningens formål er at sikre og bevare de forskellige biotoper og at sikre det landskabelige helhedsindtryk.

Tilstanden på arealet må ikke forandres. Arealerne skal henligge i naturtilstand som rimmer og dobber. Der må ikke yderligere bebygges, opdyrkes eller beplantes. Der må ikke slås lyng eller foretages gravning eller andre indgreb i jordsmonnet. Bestemmelser om fjernelse af selvsået nåletræ.

#### **Jagt**

Der er officielt ingen jagt på parcellen, men det kan ikke udelukkes at der alligevel sker jagt på arealet.

Med overtagelse 1. juni 2007 har staten erhvervet yderligere 78 ha., og administrerer dermed ca. 92 ha. Der etableres et naturforvaltningsprojekt med henblik på en samlet krondyrforvaltning. Naboerne, Åge V. Jensens Fonde og Kragsskovhede Statsfængsel, Lodsejerforeningen og Råbjerg Jagtforening har alle udtrykt ønske at deltage i en samlet jagtforvaltningsplan for mosen.

## **Fiskeri**

Der er intet fiskeri.

## **Målsætninger**

### **Friluftsliv**

En arbejdsgruppe undersøger hvordan der kan etableres en sammenhængende forvaltning af områdets jagtbare vildt, områdets natur og friluftsliv.

Områdets kan måske gøres tilgængeligt for publikum. I forbindelse med jagtforvaltningsprojektet søges etableret mulighed for offentligheden kan se kronvildt i naturlige omgivelser.

### **Natur**

Bevaring af intakt rimme-/dobbelandskab med karakteristisk vegetation. Området bør ryddes for opvækst af selvsåede træer og buske af både løv- og nåletræ. Det vil dog ikke være hensigtsmæssigt at foretage pleje af parcellen uden at denne indgår i en større, samlet plan for hele mosen. En handlingsplan skal udarbejdes i år 2009 for det samlede Natura 2000-område.

### **Landskabsplan**

Arealet skal holdet åbent.

### **Køb og salg**

Skov- og Naturstyrelsen har fået godkendt en opkøbsplan i området, særligt med henblik på en samlet kronstyrforvaltning. Evt. etablering af et naturforvaltningsprojekt med yderligere opkøb af arealer med henblik på kronvildtforvaltning og naturpleje.

### **Friluftsliv**

- Der udarbejdes en samlet plan for arealets friluftsanvendelse.
- Det undersøges om hele Natura 2000 området skal inddrages i friluftsanvendelsen.

### **Natur**

Området ryddet for opvækst i samarbejde med naboer og underlagt plejeplan i.f.m. Natura2000.

### **Landskab**

Al uønsket opvækst ryddes.

## **Plan og konsekvenser**

### **Friluftsliv**

Afventer arbejdsgruppens resultat.